

كورتە ۋەلام/11 چ سىستېمىكى سىياسى بۇ ئەمىرۇ ھەرىم دروستە ۋە چارەسەرە بۆكىشەكان؟

ئەمە ئەو پىرسىيارەيە كەگە ئىچار ئاراستەمئەكرى ۋەك ياساناسىك ۋە بەئەزمونىكى سىياسى ۋە كۆمەلەيەتى. بۇ ۋەلام:

ئەو سىستېمانەي ئەئارادان، ھىچيان كالاي پىبالاي ئەمىرۇ ھەرىمىن. ئە دىموكراسى ئە دىكتاتورى، ئە ئاينى ئە بى ئاينى. ئە سەرمايەدارى ئە سۇشالستى ۋە...تاد.

ئەشى ھەركام ئەو سىستېمانە بۇ ۋەلاتىك گونجاوبى، بۇ ۋەلاتىكىتەر ئەگونجاوبى. ھۆكەي ئەۋەيە بارودۇخ ۋە ژىنگەي ئەم ۋەلات جىاۋزە ئەۋىتر. بۇ نەمۇنە: ئىستە دىموكراسى بۇ رۇژئاۋا ئاۋەدانىيە، بۇرۇژھەلات مائۇئىرائىيە، چۈنكە ئەۋى ياسا سەرۋەرە، ئىرە ھىز رابەرە. كەۋاتە چاكوايە:

1-1- ئەجىاتى سەرۋكى ھەرىم، ئەنجومەنىكى سەرۋكايەتى ئە 5 ھاۋسەرۋك پىكىبى. ھەركام ئە پارىزگەكانى ھەرىم، بەھەئىزاردنى گشتى، ھەرىكەۋ ھاۋسەرۋكى دىيارىكا بۇ ئەنجومەنى سەرۋكايەتى. بەم رىگەيە مەترىبى تاكرەۋى ۋە قۇرخكردنى دەسەلات ئەدەستى تاكەكەسىكدا نامىنى.

ب- ئەنجومەن ئەئاۋخۇياندا، بەھەئىزاردن يارىكەۋتن، كارەكانى سەرۋكايەتى دابەشكەن بەمچۈرە: سەرۋكى ئەنجومەن، سەرۋكى ھىزە چەكدارەكان، سەرۋكى ئەنجومەنى ۋەزىران، سەرۋكى ئەنجومەنى ياسادانان، كارگىرى ئەنجومەن. بەم رىگەيە، سەرۋكايەتى ھەرىم ئەبىتتە سەرۋكايەتئىيەكى بەكۆمەل.

ج- ئەنجومەن ھەمۇ دەسەلاتەكانى ئىستاي سەرۋكى ھەرىمى بىي ۋە بەرپىسبى ئە برىارى شەرۋ ئاشتىش. برىارەكانىشىيان بە زۇرىنەي دەنگى.

د- سەرۋكى ئەنجومەن، نۆنەرايەتى ھەرىم بكا ئەئاۋەۋەۋ دەرەۋەي ھەرىم. ۋاتا كارەكەي زىاتر تەشرفاتىيى.

ە- ئەنجومەن، سەرۋكى ئەنجومەنى ۋەزىران راسپىرى بۇ پىنكەيتانى كايىنەي ۋەزارەت. ئەكۆبۇنەۋەيەكى ھاۋبەشى ئەنجومەنى سەرۋكايەتى ۋە ئەنجومەنى ياساداناندا، بەزۇرىنەي دەنگ، كايىنە پەسندىكى يا رەتكىتتەۋە يا گۆرانى تىبابكىرى. ئەئەگەرى ۋەكىيەكى دەنگەكاندا، دەنگى سەرۋكى ئەنجومەنى سەرۋكايەتى، بە 2 دەنگ بچى.

ۋ- ئەنجومەنى سەرۋكايەتى، دەسەلاتى پىچونەۋەۋ ھەمۋاركرن، ياھەئەشاننەۋەي برىارەكانى ھەركام ئە ھاۋسەرۋكەكانى بىي، بەزۇرىنەي دەنگ.

2- كابينى و وزارت لىكەسانى پىشەوهر (تەكنۆكرات) پىكىنى. ھەر وەزارەتتىك بىيىتە دەزگەيەكى سەربەخۇ بۇ راپەراندىنى كارەكانى.

3- دەسلەلاتى دادوهرى و بانكى ناوندى، ھەريەكەيان دەزگەيەكى سەربەخۇين و بەھىچ وەزارەتتىكەوہ نەبەستىرن.

4- ۱- نەنجومەنى ياسادانان لى 15 نەندامى ياساناس يا خاوەن بىرونامەى دوكتۇرا پىكىنى بەھەئىزاردنى گشتى نەلايەن خەلكى پارىزگەكانەوہ، ھەر پارىزگەيەك 3 نەندامى خۇى ھەئىزىرنى.

ب- نەركەكانى بىرىتىيى نەياسادانان، ھەمواركردن، چاودىرنى و ئىپىرسىنەوہ نە دەسلەلاتەكانى جىبەجىكردن و دادوهرى و بانكى، سەرىپەرشىيى ديوانى چاودىرنى دارايى و بەدواداچون نەسەر راپۇرتەكانى و سەندنەوہى متمانە نەھەر وەزىرىك بەزۇرىنەى 3/2.

ج- ياساكان بەزۇرىنەى دەنگى نەنجومەنى ياسادانان و نەنجومەنى سەرۇكايەتى پەسندبكرىن. ياهەموار، يارەتكردنەوہيان.

ج- ھەلى پالاوتن بۇنەنجومەنى ياسادانان و نەنجومەنى سەرۇكايەتى و ھەر دەزگەيەكىتەر كەبەھەئىزاردنى نەلايەن گەلەوہ، كراوہبى بۇھەموان بى جىاوازى رەگەزى و نەتەوہىيى و ئاينى و پارتايەتى. بەوہ مىللەت نەبىيىتە ھەئىزىرنى راستىنە نەك تەنيا پارتەكان. كەسىتىيى تاكەكەسش رۇلى خۇينەبى.

5- جگە نەدادگە گشتىيەكان، پىكەينانى دادگەيەكى تايىبەت نەناو ديوانى چاودىرنى دارايىدا بۇ سزادانى گەندەلى و دزى نەمائى گشتى.

6- ھەمو ھۆكارەكانى راگەياندىنى ئىستا، بكرىنە ملكى گشتى، تەنيا 2 تى قى، 2 رۇژنامە، 1 گۇقار، بۇماوہى 10 سال نەلايەن وەزارەتى رۇشنىبرى و راگەياندىنەوہ وەگەرخرىن. دواى نەو ماوہىيە، بەياسايەك راگەياندىن رىكخرىتەوہ.

7- نەھىشتنى رۇتىن نەفەرمانگەكان. فەرمانبەرانىش، بەرىژەى 50% كەمكرىنەوہ بەخانەئىشىنكردىيان يا گواستەوہيان بۇ كەرتى تايىبەت. كەرتى تايىبەتىش، بەتايىبەتى پىشەسازى و كشتوكالى، ھەلى گەشەكردى بۇپرەخسىنرى،

8- زانكۆكان كه مكرينه وه به جۆرى هيچ پاريزگه يهك له يهك زانكۆ زياترى تيدانه بى و ماموستا زياده كان بگويزينه وه بو په يمانگه كان و خويندنگه ناماده بيه كان.

9- بو ريگريردن له توندوتيزى و له جياوازى ناينى و ناينزايى، مزگهوت و كه نيسه كان ته نيا بو نويزى به كۆمەل و پرسه ته رخاكرين بى و تارخويندنه وه. و تنه وهى وانهى ناينى ته نيا له كۆليجه كانى شه ريعه دابى نهك له مزگهوت و كه نيسه كاندا. ناوى كۆليجى شه ريعه ش بگۆرى به كۆليجى زانسته ناينيه ناسمانيه كان.

10- هه مو كه سينك كه ته مه نى 18 سايى ته واو كرد، له ههردو ره گهز، بو ماوهى 3 مانگ مه شقى سه ربازى پي بكرت. بو هاتوچوو خه رجيى نه و 3 مانگه ش، برى پارهيان بو خه رجكرى.

11- هيچ موچه يهكى بنه رتهى، مانگانه له 400 هه زار دينار كه متر و له 2 مليون دينار زياتر نه بى، به موچهى هاوسه روكان و وه زيران و ياساكاران و خانه نشينانيشه وه. بو په ككه وتوانى بى داها تيش 200 هه زار دينار. موچهى ماموستايانيش له هه مو قوناغه كانى خويندندا به پي برى وانه كانيان بى.

12- دنيايى ته ندروستى بو هاوالاتيان دا ببنكرى به په ره پيدان و زوركردنى نه خوشخانه گشتيه كان و نه هينتنى نو رينگه و نه زمونگه و ده رمانخانه و خه سته خانهى تاي به ت. موچهى پزيشك و نه زمونكار و ده رمانسازيش به پي بارستايى و برى كاره كانيان بى. چاره سه رى پزيشكى و ده رمان به خو رايى بو نه و هاوالاتيانى سالانه پيشه كى برى كى كه م پارهى دنيايى ته ندروستى نه دهن. نه وه شى كارتى دنيايى نه بى، به پاره له خه سته خانه گشتيه كان چاره سه ر بكرى.

13- ريگه به هيچ ريگخراوئى سىاسى نه درى كه له سه ر بنچينهى ره گهزى يا نه ته وه يى يا ناين بى. هه ر ريگخراوئى كيش به نابونهى نه دنامه كانى ببرى به رپوه نهك به بو جهى گشتى.

14- هاوردوه هه نارده كراوه بى بو كه رتى گشتى و كه رتى تاي به تيش.

15- دارشتنى ده ستورى كه سه روه رى ياسا و ماف و نازادى تا كه كه س و پي كه اته نه ته وه يى و ناينيه كانى تيا پاريزراوى و سنورى كوردستانى تيا ديارى كرابى و ياساكان له ده ستوره وه سه رچاوه بگرن.

كه نه وانه كران، سىستى فه رمانه وايى نه بيته سىستى كى كورديانه، سه رو كايه تى هه ريم نه بيته سه رو كايه تيه كى به كۆمەل و ديكتاتورى دروستنابى، دو به ريكى ناو ميله ت نامينى، چاره سه رى پزيشكى ناسانه بى، ياسا سه روه نه بى، كه ياسا سه روه ريو گه نده ئى نامينى و نه وسا داها ته گشتيه كان، به زياده وه

بەشى خەرجىيەكان ئەكەن بەموچەو خەرجىيى پروژەكانەو وەو داينكردنى چەكى پيويستيش بۆ ھىزە چەكدارەكان.
بەئكو ئەتوانرى سالانە بريك دراو پياريزرى وەك يەدەگ بۆ ئايندە.

ئەمە بۆھيئە گشتىيەكانى ئىستەى سىستەى فەرمانرەوايى ھەرىم. وردەكارىيەكان، بەياسا و رىنمايى رىكبخرىن.
ئەم ھيئە گشتيانەش، شياوى لەسەرنوسىن و راي جياوازو رەخنەو وەرگرتنى پيشنيارن. ئەگەرى سەربەخۆيىش،
بەرنامەى جياوازى ئەوى. دنياشم ئەم بەرنامەيە بۆ كاربەدەستانى ئەمرۆى ھەرىم، وەك ئەوھيە گويزيان
بۆيژمىرى! بەلام رۆژان رۆژيان ئەدوايە.